

Zapisniki OPERAS

Zapisniki OPERAS.SI

V tem dokumentu so zbrani zapisniki sestankov konzorcija [OPERAS.SI](#), ki se je s [konzorcijsko pogodbo](#) osnoval decembra 2024.

Konzorcij OPERAS.SI se redno sestaja prvi petek vsak drugi mesec od 10–11.30h, na zoom naslovu (ZRC SAZU):

<https://us02web.zoom.us/j/83107644774?pwd=keC0TSBm1l2rLJbaapajLZ0R20tzBb.1>

7. 11. 2025: 6. seja OPERAS.SI, 10.00-11.30; zoom in sejna soba GIAM, Gosposka 13

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	
UL	
INZ	
UM	
UP	
CTK	
UNG (opazovalec)	
PEI (opazovalec)	
ZRS Koper (opazovalec)	

Opravičilo: Simona Kustec

1. Novice OPERAS:

- Lansiranje [Diamond Discovery Hub](#) (DDH), oktobra na zaključni konferenci CRAFT-OA: založbe se lahko včlanijo in predlagajo svoje revije (če ustrezajo kriterijem); trenutno 70 slovenskih revij iz DOAJ
- Uswtanovitev skupine za občansko znanost

2. Novice OPERAS_SI:

- [pobuda ARIS-u](#) glede razpisa za znanstvene monografije in seznama BIBLIO-C (oddana 15. 10. 2025)
- objavljen slovenski prevod [priporočil EIFL glede diamantnih revij](#)

5. 9. 2025: 5. seja OPERAS.SI, 10.00-11.30

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	Aleš Pogačnik, Jerneja Fridl
UL	Matevž Rudolf
INZ	Katja Meden, Andrej Pančur
UM	Dunja Legat, Jan Perša, Janez Brezovnik (UM FERI), Milan Ojsteršek (UM FERI)
UP	-
CTK	Kenan Kozlica, Tadej Mauhar, Miro Pušnik, Darko Majcenović
UNG (opazovalec)	Mirjana Frelih
PEI (opazovalec)	-
ZRS Koper (opazovalec)	Peter Čerče, Alenka Obid

1. Novice OPERAS:

- a. [Letno poročilo OPERAS za 2024](#): pospešen prehod v ERIC
- b. Posodobitev/poenastavitev [ankete](#) mednarodnega OPERAS ob vstopu v članstvo; doslej sta člana le ZRC SAZU in UL, večje zanimanje za aktivno sodelovanje v mednarodni organizaciji sta izrazila še INZ in CTK, ki bosta postopek skušala premakniti še letos; bolj zapletene so razmere drugje (posvetovanja z rektoratom), velja tudi za opazovalce
- c. Članstvo v EDCH ([samoocenitveno orodje](#), [registracija](#), [training platform](#) [14 tečajev, skupno 9 ur], [DDH](#), Publishing Platforms; [EDCH forum](#)): [EIFL](#) videokonferenca o training platformi 27/08/2025; seznam revij za v DDH pripravlja ZRC SAZU (na osnovi znane [preglednice revij](#), za katere je nekaj popravkov že pripravil Tadej Mauhar, CTK [trenutno so vidni kot komentariji]); priporočljivo pa je, da se vsi založniki OPERAS_SI včlanijo na to platformo, saj ustrezajo kriterijem in odpira dodatne možnosti
- d. Posnetek [OABN webinarja 09/05/2025](#) o treh orodjih (OAPEN Open Access Books Toolkit, PALOMERA Knowledge Base, Jisc open policy finder)

2. Že začrtane naloge

- a. Založniški dokumenti, trenutno 48 dokumentov, urejen preglednejši [seznam](#): kdorkoli bo dodajal dokumente, naj doda tudi v preglednica
 - b. RDA pobuda o skupni izjavi za slovenske revije, 20. 6. 2025: [Ravnanje z raziskovalnimi podatki \(navodila za avtorje\)](#) (UL), tudi [v angleščini](#); v okviru projekta SPOZNAJ izšel tudi [priročnik](#); UL je (septembra) pripravila tudi [skrajšano različico](#) (v obeh jezikih), pogovori o implementaciji politike se nadaljujejo v delovni skupini, ki jo vodi UL (ADP).
 - c. Prevod DIAMAS Toolkit idr. gradiv. (ZRC SAZU & CTK) dobro poteka; trenutno se končujeta prevoda gradiv EIFL [Quality In Diamond Open Access Publishing. Guidelines, policies and templates for publishers of Diamond open access journals](#) (usklajeno z EIFL zaradi nekaterih dodatnih popravkov) in PALOMERA ([The Palomera Recommendations for Open Access Books](#)), v lekturi je tudi celotno spletišče [Diamond Open Access](#) (dogovor z grškim skrbnikom glede objave slovenskega prevoda).
 - d. sestanek na ARIS-u 11. 6. 2025 in [zapisnik glede sprememb pri razpisu za monografije](#) (ZRC SAZU & UL); UL in ZRC SAZU bosta do konca septembra pripravila osnutek tarifnika za obračun subvencij ter ga dala v premislek OPERAS_SI
 - e. pobuda za ukinitve BIBLIO-C (UP & UM): osnutek bo UM pripravila do konca septembra
3. Izobraževanje urednikov za znanstveno publicistiko (jesenska prireditev v organizaciji UP): na sestanku ni bilo predstavnikov UP, ta točka je odpadla.
 4. Predstavitev OJS 3.5 (Peter Čerče, ZRS Koper), [povezava do ppt predstavitve](#), prek ZRC SAZU YouTube kanala je na voljo [posnetek](#); predstavitev se navezuje na [opis sprememb v videu PKP](#); založniki oba posnetka lahko delijo z uredniki.
 5. Zbiranje predlogov imena za slovenski Hrčak, ki ga pripravlja UM, ni bilo uspešno: nobenega predloga ni bilo. Trenutno se imenuje [Portal slovenskih revij in monografij](#), in je neposredna posledica aplikacije, ki jo razvija UM za [Monitor odprte znanosti](#). Operas_si pridobitev pozdravlja, a hkrati opozarja na to da bi tovrsten agregat ne more nadomestiti domačih spletnih revij posameznih revij (nasprotno kot Hrčak, ki je za mnoge revije dejansko prva izbira za spletno objavo), poleg tega mora tesno sodelovati s COBISS-om (da bi ti lahko vpisali članke tujih raziskovalcev, ki jih v Cobiss-u še ni, sami pa so jih uspeli požeti). Ponujajo sodelovanje, z dajanjem vsebinskih pripomb, Aleš Pogačnik je 29. 8. 2025 razvijalcev že oddal naslednje:

Splošno:

- Pri posameznih založnikih dobim le numerične podatke, ki pa jih ni mogoče preveriti: če bi lahko pogledal, kaj je zaprto, bi morda lahko spremenil status teh publikacij (ali pa opozoril na napako pri generiranju teh podatkov); če/ko bo za ustanove podatek o odprtosti pomemben, je možnost takega preverjanja ključna.
- Ni jasno, ali seznam nastaja "v živo" ali na osnovi tega in tega dne pridobljenih podatkov; po par preizkusih sem skoraj prepričan, da ga ne generirate v živo: nujno bi morali dodati, katerega dne so bili zajeti podatki.

- Seznam revij ni posodobljen: morali bi narediti vmesnik, ki bi založnikom/revijam omogočal popravek metapodatkov, vanj pa prenesti posodobljeno tabelo (pa, izjemoma, vsake toliko časa, omogočiti uvoz/izvoz celote).
 - Zadnja verzija 218 revij na GoogleDoc je iz [aprila 2025](#)
 - Sistemsko bi se morala posodobiti vsaj takrat, ko se posodobita [BIBLIO-A](#) in/ali [BIBLIO-B](#).
- Abecedni seznam navaja ISSN (oba), število člankov, področje; osebno bi namesto obeh ISSN izbral Založnik, Izdajatelj (če bostaja); npr. Založba ZRC, Inštitut za raziskovanje krasa ali GEA College; za področje glej spodaj
- Brskanje po področjih, zdaj je (verjetno) po FOS, a tega podatka ni v COBISS-u, to ni zanesljiv podatek; osebno bi tu navedel le 6 področij, kakor so navedena v rubriki osnovno področje v novejši tabeli s seznamom revij); določanje/razvrščanje revije v področja je namreč sila delikatno, zato smo v novejši verziji seznama uvedli rubriko ključne besede (ki so v bistvu v besede razevezane UDK-oznake); mimogrede: pri Zdravstveni inženiring; Ekonomija in družbene vede sta zatipka, pri Umetnost v oklepaju odveč še enkrat "umetnost"
- V zavihku O nas predvidevate več revij, po vzoru HRČKA; a, kot rečeno, nasprotno kot HRČAK monitoring ni portal za publiciranje revij, vsaj tako ga vidim sam; verjetno ne bo nadomestil domačih strani oziroma spletnih objav posameznih revij (service providers za gostujoče revije smo že npr. ZRC SAZU, UM, UL itd.); navodila za avtorje/urednike namreč pričakuješ na straneh za publiciranje revij; v sklopu OPERAS.SI pripravljamo več generičnih predlog, tudi prevode, ki bodo lahko objavljeni kjerkoli, a mislim, da bi vaš portal z njimi po nepotrebnem obremenili in mu premaknili fokus; predlagam, da rubriko O nas osredotočite zgolj na monitoring.

Na ravni revije:

- UDK oznako smo v novejši verziji seznama revij spremenili v ključne besede tj. v seznamu revij navedene ključne besede niso poljudne, le [uradna bibliotekarska] ubeseditvev numerične UDK oznake so: predlagam, da jih povzamete in zamenjate numerično oznaku (ki je, mimogrede, zelo poljubna)
- Tudi eISSN bi morala biti aktivna povezava (na ISSN portal)
- Nov seznam revij loči med Založnikom in Izdajateljem, predlagam, da navedete tudi izdajatelja (če obstaja)
- Jeziki člankov revije so napačni: povzemite ga po novem seznamu revij (še bolje bi bilo, če bi jih generirali iz COBISS-zapisov posameznih člankov, glej spodaj; v seznamu revij so povzeti po Cobissu, a možno je, da dejansko ne držijo)
- Mednarodne bibliografske baze bi morale imeti link (če ne do posamezne revije, vsaj do zbirne strani)
- Leto elektronskega izida: v COBISS-u imata ISSN in eISSn praviloma tudi letnico izida, ki pa sta zavajajoči, saj (1) je revija lahko spremenila ime in (2) eISSN dodelila tudi arhivskim objavam; edina smiselna letnica je Leto nastanka revije, tako je tudi v novejšem seznamu revij, predlagam, da povzamete od tam
- Arhiv bi moral biti urejen padajoče (od najnovejše do najstarejše)

Na ravni številke:

- Namesto naslova revije dobim le Volume Vol. 9 no. 1 (Št. člankov 3) [tj. ne vem več, za katero revijo gre: povsem zgoraj bi moral biti izpis naslova revije]
- Če podatka o straneh niste pridobili, v prazni vrstici izpiše le "str." (moralo bi ostati prazno)

Na ravni članka:

- Predstavitvena datoteka je sporna, tudi za publikacija CC BY: umaknite iz prikaza, to je tudi pravno nevzdržno
- Tudi tukaj ne veš, za katero revijo gre, podatek o reviji manjka
- Rubrika "Članek je dosegljiv na" ni vezana na stalno url povezavo (DOI pa to je)
- Manjka podatek o osnovnem jeziku članka
- Med identifikatorji bi morala biti vsaj še DOI aktivna povezava (če obstaja)
- Ni jasno, kaj je Organizacija, zakaj na ravni članka navajate ta podatek (pričakoval bi, da je to organizacija avtorja, a v bistvu je povezana z založnikom); to rubriko tu ukinite.
- Zatipki v metapodatkih, npr. Založba ZRC SAZU (dejansko: Založba ZRC), Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti (dejansko: Slovenska akademija znanosti in umetnosti)
- Koristna povezava bi bil povezava do COBISS-zapisa na posamezni članek (če ta obstaja); vsaj rubriko Jezik pri revijah bi na ta način usposobili

4. 6. 2025: 4. seja OPERAS.SI, 10.00-11.30

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	Aleš Pogačnik, Barbara Svetina
UL	Matevž Rudolf
INZ	Andrej Pančur
UM	Dunja Legat (UKM, Založba UM) Janez Brezovnik Jan Perša (Založba UM, se opravičuje) Milan Ojsteršek Nikolaj Gradišnik David Bajš Eftimije Tomovski
UP	Jonatan Vinkler (UP UK)

	Simona Kustec (se opravičuje) Alen Ježovnik (Založba UP) Barbara Jurša Potocco (članica Uredniškega odbora Založbe UP)
CTK	Tadej Mauhar, Darko Majcenović
UNG (opazovalec)	Mirjana Frelih (se opravičuje)
PEI (opazovalec)	Jonatan Vinkler
ZRS Koper (opazovalec)	Alenka Obid, Peter Čerče

1. Novice OPERAS

- a. Članstvo v mednarodnem OPERAS: nacionalna vozlišča OPERAS niso povabljeni v trenutne prijave projektov, zato je Aleš izrazil rahel zadržek k vzpostavitvi mednarodnega sodelovanja in množičnejšemu pridruževanju članov konzorcija OPERAS-SI; velja pa, da kdorkoli bi se želel pridružiti, naj kontaktira Aleša. Trenutno sta člana samo ZRC SAZU in UL.
- b. Objava EDCH foruma in druge novice, povezane z DDH&EDCH (Barbara Svetina):
 - i. v okviru OPERAS projektov DIAMAS in CRAFT-OA, ki sta v zaključni fazi, se vzpostavlja temelje za združeno infrastrukturo diamantnega dostopa. EDCH je skupni produkt, ki ponuja tudi več različnih tematskih servisov: <https://diamas.org/services> (1. DOAS in samoocenitveno orodje doseganja teh standardov; 2. Resources&Guidelines so namenjeni založnikom, kot pomoč pri vzpostavitvi diamantnega odprtega dostopa; 3. Registry&Forum; 4. Training Platform nudi pomoč ponudnikom založniških storitev in orodij za izboljšanje obvladovanja tehnoloških zahtev; v načrtu: Diamond Discovery Hub bo združeval seznam diamantnih revij v EU in pomagal pri izboljšanju njihove vidnosti; Publishing Tools bodo ponujali programsko opremo in druge tehnične izboljšave z namenom, da se izboljša tehnična učinkovitost založniških delovnih procesov in platform).
 1. EDCH Registry je register članov diamantne skupnosti, namenjen mreženju in sodelovanju med člani; **včlani se vsak sam.**
 2. EDCH Forum je namenjen predstavitvam in diskusijam o tematih diamantnega odprtega dostopa; namenjen je centrom diamantnega odprtega dostopa, založnikom, ponudnikom storitev, založnikom idr. iz vse EU. Znotraj foruma lahko izoblikujemo tudi forum po svoji meri, ki se nanaša na tematiko diamantnega odprtega dostopa (Barbara Svetina ima administratorske pravice).

- c. Zaključna konferenca CRAFT-OA v Göttingenu: prijava [prispevkov](#) (rok za prijavo 15. 6. 2025!)
2. Predstavitev kataloga revij slovenskih izdajateljev, del akcijskega načrta UM, A6.2.2.6/4.2 Razvoj znanstvenega založništva v okviru institucionalnih repozitorijev (Milan Ojsteršek):
 - a. vzpostavlja se portal po zgledu hrvaškega [Hrčka](#)
 - b. zajem metapodatkov iz OJS-jev in OMP-jev poteka preko OAI PMH. Po izkušnjah iz zajema za potrebe Monitorja odprte znanosti žal metapodatki niso dovolj kvalitetni in prihaja do napak, za revije, ki ne uporabljajo OJS se poskuša najti rešitev morda preko dLib. Prav tako je bilo ugotovljeno, da vsi članki, ki so objavljeni v slovenskih revijah niso vnešeni v dCOBISS, prav tako niso vsi članki opremljeni z DOI
 - c. vmesnik, namenjen urednikom revij, prek katerega lahko popravijo metapodatke (za osnovo uporabljena tabela slovenskih znanstvenih revij)

Po razpravi je bilo poudarjeno, da je potrebno čim bolj avtomatizirati procese zajema, da ne bi bilo potrebno uredništvom vnašati metapodatkov na več koncev, saj se s tem možnosti za napake večajo.
3. [Prevajanje](#) osnovnih dokumentov evropskih projektnih rezultatov: oblikovanje portokola in konkretni prevodi. Orodjarna projekta DIAMAS je v lekturi in terminološkem pregledu. Slovenski prevod bo predvidoma jeseni objavljen na DIAMAS spletnih straneh.
4. Pobuda ADP o objavah raziskovalnih podatkov v znanstvenih revijah in [oblikovanje enotne slovenske predloge](#). Matevž Rudolf je pripravil kratka in jasna navodila, ki jih morajo vse revije, (so)financirane s strani ARIS, objaviti na svojih spletnih straneh. Za revije je nujno objaviti navodila, citiranje se bo izpopolnjevalo s pripravo NRRP-jev v okviru projektnih prijav. Nekaj poudarkov iz razprave:
 - a. A. Pogačnik: predlog, da se od uredništev zbere podatke, v katerih repozitorijih raziskovalne podatke objavljajo revije, ki jih bi si jih lahko vzeli za zgled (ker pokrivajo isto področje), koliko, po grobi oceni, je člankov v teh revijah, ki objavijo tudi raziskovalne podatke (v odstotkih) in koliko, po grobi oceni, je člankov v vaši reviji, ki bi lahko objavili raziskovalne podatke (v odstotkih): objavljanje raziskovalnih podatkov v revijah ni tako samoumevno, kot si kdo morda misli
 - b. P. Čerče: objavljanje in citiranje raziskovalnih podatkov bo intenzivneje zaživel še letos, saj bo to del ocenjevanja tako JRO-jev, raziskovalnih skupin kot raziskovalcev in raziskovalcev.
 - c. B. Svetina: kako postopati v primeru, ko ni raziskovalnih podatkov (zlasti je to ta hip prisotno v humanistiki)
 - d. A. Pančur: raziskovalni podatki do lahko SAMO tisti, ki so v digitalni obliki, tisti, ki so odgovorni za objavo in citiranje pa so v končni fazi raziskovalke in raziskovalci
5. Pobudi ARIS-u
 - a. popravki razpisa za znanstvene monografije (UL, ZRC SAZU) - ARIS je poslal povabilo na razgovor
 - b. ukinitve BIBLIO-C (UM, UP) - J. Vinkler pripravil članek, ki čaka na objavo in ga bomo lahko uporabili kot gradivo

6. Novice treh osnovnih slovenskih [spletišč](#), na osnovi posodobljenega kataloga [slovenskih znanstvenih revij](#). Po razpravi sta T. Mauhar in J. Vinkler dala pobudo, da se pripravi dogodek/delavnico za urednike in založnike. Dogovorjeno je bilo, da bo J. Vinkler pripravil osnutek povabila/zasnove dogodka, ki ga bodo ostali pregledali in komentirali. Na ta način se bo delavnica pripravila, gostila pa jo bo UP.

Naslednji sestanek bo 5. 9. 2025 ob 10. uri.

4. 4. 2025: 3. seja OPERAS.SI, 10.00-11.30

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	Aleš Pogačnik, Barbara Svetina
UL	Janez Štebe (RDA vozlišče Slovenije)
INZ	Andrej Pančur, Katja Meden
UM	Jan Perša (UZ UM)
UP	Jonatan Vinkler (UP UK), Simona Kustec (ZUP)
CTK	Darko Majcenović, Tadej Mauhar
UNG (opazovalec)	Mirjana Frelih

1. Novice OPERAS:

- [članstvo](#) v mednarodnem konzorciju – Aleš Pogačnik spodbuja k pristopu, saj bi ta članom konzorcija med drugim omogočil tudi mednarodne dejavnosti
- lansiranje [European Diamond Capacity Hub](#) (EDCH) in komplementarnega [Diamond Discovery Hub](#) (DDH); v ZDA [Open Journals Collective](#)
- nadgradnja GoTriple, projekt [FASCA](#): [anketa glede rabe](#)
- skupna [mapa](#) z vzorci založniških dokumentov ustanov v konzorciju – ZRC SAZU jo je že napolnil, poziv, da jo napolniti tudi drugi
- OJS ipd. izobraževanja:
 - prevod [DOAS](#) standardov, o uporabi OJS najdete [navodila](#) tudi na spletni strani [PKP](#)
 - [2. poletna šola projekta CRAFT-OA](#) (23.-27. 6. 2025, Coimbra, Portugalska, udeleženci krijejo stroške potovanja in bivanja), teme: diamantni odprti dostop (principi in prakse), uredniški proces (dobre prakse za učinkovit uredniški proces), kako najbolj učinkovito uporabljati OJS (tudi predstavitev novih vtičnikov), povečanje vidnosti (indeksi in

- baze podatkov), xml-publishing, kako urediti dobro spletno stran (v smislu dostopnosti za vse uporabnike)
- iii. [EIFL](#) (Electronic Information for Libraries): serija predavanj na temo OJS (dobre prakse, povečanje vidnosti ipd.); zadnji webinar iz serije OJS best practices: kaj bo novega v OJS 3.5 /zrc sazu ima verzijo 3.3 (predvsem recenzentski postopek naj bi imel precej sprememb): [predavanje](#) in [prezentacija](#)
- f. novice treh osnovnih [spletišč](#); bazo [slovenskih znanstvenih revij](#) nekako do sredine maja Aleš Pogačnik dopolni z (a) [razvezanimi ključnimi besedami](#), ki jih je pripravil Darko Majcenovič (CTK), (b) podatki o CTK tipu revij in predlogih dodatnih revij (Tadej Mauhar, CTK) in (c) novejšim seznamom ARIS-a; prenovljeno bazo bosta bosta CTK in UP vključila na svoji spletišči
2. Razpis ARIS za znanstvene monografije (naj bi bil objavljen 15. 3., a objavljen [26. 3.](#)). [Pobuda ARISu](#) v 2024 (Založba ZRC SAZU, Založba UL, ZIFF, INZ, Univerzitetna založba UM, Založba Univerze v Novi Gorici, Založba ZRS KP, Pedagoški inštitut) ni dobila s strani ARIS nobenega odgovora. Pripraviti dopis/posodobiti pobudo in jo ponovno poslati na ARIS junija 2025 (osnutek pripravi Aleš Pogačnik).
3. Seznam [BIBLIO-C](#), glej tudi [Bibliografska merila znanstvene uspešnosti](#); problem, da slovenske založbe niso uvrščene med založbe z izjemnimi dosežki (A'): junija se pripravi pobuda o ukinitvi BIBLIO-C; osnutek pripravita Jonatan Vinkler in Jan Perša (do junijskega sestanka OPERAS.SI)
4. Priprava navodil, ki bi jih revije objavile na svojih spletnih straneh glede objave raziskovalnih podatkov. Glej podrobnejši [predlog](#). Janez Štebe pripravi dopis za založbe, ki bodo predlagale podatkovne skrbnike.
5. Naslednji sestanek: 6. 6. 2025 ob 10.00

12. 2. 2025: spletno izobraževanje OJS & iThenticate

[Posnetek je bil objavljen 19/2/2025](#) in vključen na spletišče OPERAS-SI, skupaj s slajdi:

- Mihael Ojsteršek (Inštitut za novejšo zgodovino, tehnični urednik): [Praktična uporaba odprtokodnega sistema Open Journal Systems](#)
- Matevž Rudolf (Univerza v Ljubljani, predstojnik Založbe UL): [Predstavitev orodja iThenticate](#)

Delavnice OJS bodo **v sredo 12. 2. 2025** (povezava do zooma je v novici):

<https://odprtaznanost.si/obvestila/webinar-ojs-in-ithenticate/>

20. 1. 2025: 2. seja OPERAS.SI, 13.00–14.30

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/84788887054?pwd=bXQgts4hG6B4vwUpZG1hcfxHSagEnV.1>

Meeting ID: 847 8888 7054

Passcode: 085160

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	Aleš Pogačnik, Jerneja Fridl, Barbara Š. Svetina
UL	Matevž Rudolf
INZ	Andrej Pančur
UM	Dunja Legat
UP	Jonatan Vinkler
CTK	Darko Majcenović, Tadej Mauhar

6. Priprava delavnice o uporabi OJS

(z vidika urednika, avtorja/recenzenta), pripravlja INZ (Mihael Ojsteršek), predvidoma februarja, v tednu med 17. in 21. 2., v sodelovanju z B. Svetina se izbere termin. V delavnico se vključi tudi kratko predstavitev uporabe protiplagiatorskega programa iThenticate

7. Članstvo ORCID: <https://info.orcid.org/orcid-for-publishers/> (glej <https://docs.pkp.sfu.ca/orcid/en/using-plugin>).

B. Svetina je imela razgovor z ORCID; člani skupnosti (ki so lahko samo organizacije) lahko uporabljajo več funkcionalnosti (npr. povezovanje člankov in informacije o recenziranju med revijo in osebnimi ORCID profili). –

Letna članarina za osnovno članarino za enega člana (organizacijo) znaša 4.635 USD, če se sestavi konzorcij 5 članov je letna članarina (ki je avtomatično premium) na enega člana 3.395 USD.

B. Svetina pripravi kratek dopis s predstavitvijo ORCID in povabilom, da se naše ustanove pridružijo članstvu.

8. Posodobljen [seznam slovenskih znanstvenih revij](#)

Aleš je v zaključni fazi priprave seznama, ki je nastal v okviru pregleda slovenskih znanstvenih revij v diamantnem dostopu.

V [opombe/spremno besedilo](#) je navedel vprašanja, ki so bila podalaga za razpravo, povzetek:

- rdeče stolpce se odstrani iz tabele, razen DCH in dLib,
- UDK oznake se pretvori v besede (uredi CTK, Darko)
- glede objave seznama še ni jasno kje in kako se ga bo objavilo

9. Lansiranje [Diamond Capacity Hub](#) (DCH)

Predstavitve je bila 17. 1. 2025, Aleš povabil k ogledu, bo tudi pripravil novico za objavo v SSOZ.

10. Priporočila izdajateljcem revij

Seznam morebitnih virov za pripravo:

- OA Journals Toolkit:** <https://www.oajournals-toolkit.org/> (pripravili DOAJ in OASPA),
- CRAFT-OA Deliverable 3.1 Report on Standards for Best Publishing Practices and Basic Technical Requirements in the Light of FAIR Principles**
DOI [10.5281/zenodo.8112661](https://doi.org/10.5281/zenodo.8112661)

Sklenjeno je bilo, da se pripravi skupen okvir: mapa na GDrive, kamor dodajamo osnovne dokumente, ki bodo podlaga za priporočila.

11. 12. 2024: 1. seja OPERAS.SI, 13.00–14.30

Time: Dec 11, 2024 01:00 PM Belgrade, Bratislava, Ljubljana

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/83234792263?pwd=EmraxKsBZrWaO513QJYQ5GxMC0CnXL.1>

Meeting ID: 832 3479 2263

Passcode: 122335

Ustanova	Predstavniki
ZRC SAZU	Aleš Pogačnik, Barbara Svetina, Jerneja Fridl
UL	Matevž Rudolf
INZ	Andrej Pančur, Katja Meden
UM	Dunja Legat (UKM)
UP	Jonatan Vinkler
CTK	Miro Pušnik, Tadej Mauhar

Aleš Pogačnik je uvodoma na kratko predstavil OPERAS.SI: trenutno je v konzorcijo 6 partnerjev, za obdobje, dokler OPERAS ne postane ERIC, je možnost financiranja s strani MVZI, vsebinsko pa OPERAS.SI pokriva predvsem odprto založništvo. Konzorcijsko pogodbo sta poleg ZRC SAZU že podpisala INZ in UP; UL, UM (oddano na pošto) in CTK naj bi to storili do konca leta.

1. Novice OPERAS (Aleš Pogačnik, ZRC SAZU)

- Če ste zamudili konferenco PALOMERA v Ljubljani, tukaj so posnetek in slajdi: <https://zenodo.org/records/14242415>
- Vabljeni na DIAMAS zoom [Conversation Series for Libraries: Toolsuite & Guidelines for OA publishing](#) (24. 1. 2024)
- Anketa (projekt ATRIUM) o rabi računalniških orodij v SSH: <http://buff.ly/3Yj5Akb> Projekt se je začel januarja 2024 in raziskuje rabo programskih orodij znotraj SSH. Povezuje raziskovalne infrastrukture DARIAH, CLARIN, OPERAS in ARIADNE.
- Preko projekta ARIADNE je možna izmenjava z Italijani (plačilo potnih stroškov/bivanja in gostiteljstvo): <https://atrium-research.eu/travel-grants>

2. Predstavitev spletišč:

- <https://odprtaznanost.si/> (Dunja Legat, UKM)
Slovenska skupnost odprte znanosti ima trenutno 39 članov, predsednica je dr. Ana Slavec.
Sestavlja se strokovni odbor v skladu s pravili, ki so bila sprejeta pred kratkim.
Prenavlja se spletišče, na katerem se tedensko objavljajo novice.
Aktivni sta dve delovni telesi: za področje monitoringa (vodi CTK) in za področje vzpostavitve nacionalne infrastrukture (vodi Arnes).
Vsem poziv, da pošiljajo informacije glede dogodkov, povezano z odprto znanostjo, ki so potem na spletišču objavljene kot novice.
- <https://odprteobjave.si/> (Miro Pušnik, CTK)
Namen portala je informiranje raziskovalcev o možnostih odprtih objav znanstvenih del v znanstvenih revijah, pregledu nezaupanja vrednih založniških praks idr.
Raziskovalci lahko preko portala poiščejo ustrezno revijo za objavo svojih izsledkov.
V letu 2025 je načrtovana objava angleške verzije spletišča, naboru revij bodo dodane tudi slovenske.
Načrtuje se priprava priporočil za izdajanje znanstvenih revij v odprtem dostopu s poudarkom na avtorskem pravu.
Prav tako se načrtuje priprava strategije za objave v vzdržnih modelih (pregled vseh možnih vidikov; vpliv vsebinskega ocenjevanja raziskovalnega dela (ne upoštevajoč metriko), predvsem pa ozaveščanje uporabnikov o novih načinih objav)
- <https://odprtozaloznistvo.si/> (Jonatan Vinkler, UP)
Portal je nastal v okviru Akcijskega načrta za odprto znanost.
Objavljeno je bilo 11. 12. 2024 in bo posodabljanje vsake dva meseca z novimi/dodatnimi vsebinami (baza je bila nazadnje posodobljena 15. 11. 2024).
Prinaša pregled stanja slovenskih revij, ki temelji na posodobljeni verziji podatkovne baze članka Aleša Pogačnika iz 2021.

V načrtu je omogočiti gostovanje na njihovem OJS in OMP.

V razpravi po predstavitvah je bilo izpostavljeno, da se skupaj pripravi priporočila za izdajanje revij v odprtem dostopu. Pri tem so lahko v pomoč priporočila, ki nastajajo v okviru projektov CRAFT-OA in DIAMAS. Izpostavljeno je bilo še, da bi veljalo seznama slovenskih revij, ki jih potrebuje tako CTK kot UP, uskladiti, saj ZRC SAZU pripravlja posodobljeno različico v okviru projekta CRAFT-OA in portala diamantnih revij.

3. Izobraževanje o OJS, februar 2025 (ZRC SAZU, INZ, UL)

ZRC SAZU je predlagal zoom izobraževanja o programu OJS in nekaj izobraževalnih sklopov, ki jih bo pripravil kateri od članov konzorcija. Trenutno so to:

- uredniška raba OJS (workflow) - INZ
- oddajanje člankov prek OJS (avtor) - INZ
- metapodatki in druge nujne vsebine revije v OJS (DIAMAS/CRAFT-OA) - ZRC SAZU
- nadgradnja OJS 3.5 (CRAFT-OA) - ZRC SAZU
- iThenticate in OJS - UL

Prisotni so se strinjali, da bo do naslednjega sestanka, ki bo februarja 2025, ZRC SAZU:

1. Posodobljeno bazo slovenskih revij dal v skupno rabo.
2. Na osnovi rezultatov evropskih projektov OPERAS sestavi osnutek priporočila izdajateljem revij in ga prav tako dal v skupno rabo.
3. Skoordiniral/Organiziral izobraževanje glede OJS, ki bo vsaj delno izvedeno februarja 2025.

28. 6. 2024: Začetek OPERAS.SI, zoom od 11h do 12:30h

[Zapisnik je na tej povezavi.](#)